

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab Anno 361. Usque Ad Annum 395

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1758

VD18 90117786

§. 17. S. Augustini Opera. Ecclesia Mores.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66032](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-66032)

Sæculum IV. sent. A majori tumultuantium numero
A. C. 389. pauciores, quamvis essent saniores, op-
 pressi. Ipse Episcopus cessit, & turpi fuga se subduxit; pecunias in sacco occultatas secum attulisse dicebatur, easque solertissime ab omnium oculis removisse, quibus carnes emebat, & contra Regulam secreto comedebat. Tandem omnes dispersi, & qui post hæc regulam observare voluerunt, dicti ab aliis Mattarii, a storea, quibus dormituri incumbabant. Constantius ad Religionem Catholicam conversus est.

Aug. cont.
Faust. l. V.
c. 5.

§. XVII.

S. Augustini opera. Ecclesie mores.

1. Retract.
c. 7.
 Hæc facta S. Augustinus narrat, audita in ipsa urbe a testibus omni fide dignis, nam ibi post Matris mortem reliquum tempus anni 387. & totum annum 388. moratus est. Cum nuper Manichæorum errores fuisset dedoctus, primos suos labores post baptismum ad eorum conversionem impendit. Ferre non poterat arrogantiam hominum, simulatam continentiam, & abstinentiam superstitiosam jactantium, ut ignorantes eorum hypocrisis fallerent, & veris Christianis meliores viderentur. Igitur ut intolerabilem fastum deprimeret, in illa Romana commoratione duos libros, unum de moribus Ecclesie Catholice, alterum de moribus

ribus Manichæorum scripsit. In primo Sæculum IV.
 Doctrinæ moralis Christianæ principia A. C. 389.
 explicat, docens amorem Dei hujus phi-
 losophiæ unicum esse fundamentum, at-
 que omnium virtutum animam. In fine
 virtutes, quibus pii Christiani in Ecclesia
 exercitabantur, depingit, ut factis evi-
 dentibus Manichæorum calumnias irrefragabiliter refelleret.

Initium ducit a Monachis, iisque in-
 ter alios perfectissimis, nempe Anachore-
 tis. *Viri isti, inquit: qui homines cæte-
 ros non amare non possunt, quamvis ab eo-
 rum consortio recesserint, qui, penitus a
 Mundo divisi, pane & aqua contenti vi-
 vunt, in terra ab omnibus deserta habi-
 tant; at cum Deo conversantur, Divi-
 næ pulchritudinis contemplatione felices.
 Sunt quidem, qui judicant, eos ultra, quam
 par sit, sæculi curas abjecisse; sed isti non
 intelligunt, quantum Monachi precibus
 suis, & exemplo nobis profint.* Deinde
 ad Cœnobitas transit: qui, postquam
 Mundum sprevere, inquit: communem
 vitam ducunt, & purissimam, oratione,
 lectione, & piis consultationibus occupati,
 non superbi, non obstinati, non invidi, mo-
 desti, pacifici, & charitate perfecta uniti.
 Nemo quidquam proprium possidet, nemo
 cuiquam oneri est; manuum labore occu-
 pantur, qui nutriendis corporibus sufficit,
 & mentem a Deo non abstrahit. Opera,

Jæculum IV. A. C. 389. *quæ manibus perfecerunt, Decanis tradunt, qui semper denis præpositi sunt; ita nullus proprii corporis curam gerit, sed cibos, vestimenta, aliaque sive valenti, sive ægroto necessaria, a Præpositis sperat. Decani maxima sollicitudine suo munere funguntur, & illi, quem Patrem appellant, rationem reddunt. Patres vero non modo vitæ Sanctitate, sed & rerum Divinarum scientia præstantes, sine fastu, sed magna auctoritate, filios suos regunt, qui filiali reverentia promptissime obediunt.*

Ad vesperum sua quisque cella egreditur, omnes jejuni, ad audiendum Patrem; circa unum autem Patrem ad minimum tria Monachorum millia congregantur; nam dantur Monasteria, in quibus fratrum numerus tribus millibus multo major est. Loquentem Patrem auscultant summa attentione, & silentio; motus animorum, quos concionantis sermo excitat, gemitibus, lacrymis, aut modesta lætitia signis testantur. Tum corpori nutrimentum datur, quantum sanitati sufficit; paucos, & viles cibos admodum sobrie capiunt; non solum a carnibus, & vino, sed ab omni eo, quod gustum irritat, abstinent. Quæ supersunt, multa vero supersunt, eo quod parcissime comedant, & plura, quam consumant, labore manuum lucrentur, ea majori pauperum, quam proprii commodi sollicitudine iisdem distribuuntur. Navi-

gia, eleemosinis onusta, in ea loca, ubi pau-
peres habitant, liberaliter submitunt. Sæculum IV.
A. C. 389.

De re omnibus notissima plura verba fa-
cere, superfluum est. In hunc modum
S. Augustinus vitam Monachorum, sua
ætate in Oriente, maxime vero in Ægy-
pto degentium, describit, & bis Mani-
chæos provocat, ut hæc vera esse ne-
gent, si possint. (*)

Inde ad Moniales sermone converti-
tur, & ab his ad Clericos. c. 32.
Quot ego, inquit, Episcopos novi piissimos, & San-
ctissimos? quot Presbyteros, Diaconos,
aliosque Ecclesiæ Ministros, quorum vir-
tutes eo magis admiratione dignas existi-
mo, quo difficilius ab iis, qui in media ho-
minum multitudine, & vita negotiis agi-
tata versantur, excoluntur. Tum de Reli-
giosorum Monasteriis in urbibus loquitur,
vidi, inquit, Mediolani magnam Sanctorum
Congregationem, quam Presbyter piissimus,
S. Augustinus.
& doctissimus regit. Plures alias novi Romæ
existentes. Nemini oneri sunt. Sed Orien-
taliū exemplum secuti, & Auctoritatem
Apostoli manuum suarum labore nutriun-
tur. Audivi quoque, aliquos, plus quam cre-
di possit, jejunio se affligere, dum non solum
de

(*) At S. Augustino sapientior est Protestans
noster, qui putat Monachis illud Poetæ conve-
nire: Nos numero sumus, & fruges consumere
nati.

Sæculum IV. *de die semel tantum ad vesperum reficiuntur, quod ubique usitatissimum, sed tres quandoque dies, aut diutius etiam, absque cibo sustinent; verumtamen nemo ad rigores cogitur, quos ferre non possit, nemini imponitur, quod recusat, atque perfectiores illum non damnant, cui se imitandi vires desunt.*

c. 34.

Inferius fatetur, inveniri Christianos infirmæ fidei, & etiam in vera Religione superstitiosos, aut ita suis affectibus depravatos, ut fidem Deo datam, non reminiscantur. Scio, inquit: aliquos esse sepulchrorum, & imaginum adoratores; scio, quosdam, occasione exequiarum, inebriari & comessari, quasi vero hæc flagitia quoque Religio probaret. Hic S. Augustinus non venerationem Sanctorum, aut Reliquiarum damnat, clarissime enim in aliis locis hac in re sententiam suam eloquitur, ita ut nullum, quid sentiat, superesse possit dubium. Illud quoque dici nequit, ipsum imaginum cultum reprehendere, cum ipse mentionem faciat de imaginibus, quæ Jesum Christum cum SS. Petro, & Paulo representabant; earumque usum in Ecclesiis tam Orientis, quam Occidentis esse communem. Illos

L. I. de conf. igitur sepulchrorum, & picturarum adoratores vocat, qui, ruditer in sepulchra, & Sanctorum effigies defixi, corda sua ad eosdem Sanctos in Cælo regnantes non

non attollebant; hos Ecclesia reprehendebat, & docebat, nec ideo sanctam consuetudinem dimittebat. (*)

Sæculum IV.
A. C. 389.

§. XVIII.

Mores Manichæorum.

In libro secundo, qui de Manichæorum moribus agit, S. Augustinus eorum errorem præcipuum de natura, & origine mali refutat. Tum ad examen vocat, quod ipsi tria sigilla, oris, manus, & cordis appellabant, quibus eorum abstinentiæ, & superstitiosæ artes comprehendebantur; tandem multa crimina, quorum convicti erant, refert. Dum de abstinentia a certis cibis loquitur, ostendit, hujus abstinentiæ meritum solo fine, propter quem abstinetur, esse æstimandum. *Ponite quemquam, inquit: qui una c. 13. n. 29. in die refectioe contentus est, cui apponuntur olera, pauxillo lardi condita, iisque vescitur, ut famem sedet, adjungens duos tresve vini haustus, viribus corporis conservandis necessarios; ponite & alium, qui nec carnes comedit, nec vinum bibit, sed quotidie bis manducat, nempe ad nonam, & sub crepusculum, cujus refectio a lauto convivio non abhorret, inferuntur legumina exquisita, & a remota Regione advecta,*

(*) Hæc illis dicta sint, qui hodie Cultum Sanctorum perverse reprehendunt.